Talouspolitiikka/Veropolitiikka
Tero Honkavaara

Valtiovarainvaliokunnan verojaosto

Muistio

10.10.2017

Hallituksen esitys laeiksi vuoden 2018 tuloveroasteikosta ja tuloverolain muuttamisesta (HE 107/2017 vp)

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki vuoden 2018 tuloveroasteikosta. Asteikon tulorajoja korotettaisiin noin 1,5 prosentilla. Tämän lisäksi asteikon kolmannen tuloluokan euromääräistä alarajaa korotettaisiin 600 eurolla. Niin sanotun solidaarisuusveron alaraja säilyisi nykyisellään. Asteikon kaikkien tuloluokkien marginaaliveroprosentteja alennettaisiin. Alimmassa tuloluokassa nykyisestä 6,25 prosentista 6 prosenttiin, toisessa tuloluokassa 17,5 prosentista 17,25 prosenttiin, kolmannessa tuloluokassa 21,5 prosentista 21,25 prosenttiin ja ylimmässä tuloluokassa 31,5 prosentista 31,25 prosenttiin.

Esityksessä ehdotetaan tuloverolakiin lisättäväksi säännös työnantajan kustantaman koulutuksen verovapaudesta. Tilapäistä työskentelyä erityisellä työntekemispaikalla koskevaa työskentelyn aikarajaa pidennettäisiin kahdesta vuodesta kolmeen vuoteen.

Ansiotulojen verotus vuodelle 2018

Työn verotuksen keventäminen vaikuttaa positiivisesti talouskasvuun, ostovoimaan, kannustinloukkujen purkamiseen sekä ura- ja opiskeluvalintoihin.

Työn verotusta on Suomessa viime vuosina kevennetty johdonmukaisesti matalimmilla tulotasoilla. Samaan aikaan korkeammilla tulotasoilla verotusta on kiristetty marginaaliveroasteita nostamalla. Tämä on tiukentanut ansiotuloverotuksemme progressiota entisestään. Jo noin 50 000 euroa vuodessa ansaitsevilla rajaveroprosentti on yli 50.

Korkeasti koulutettu työvoima on pienen avoimen vientimaamme avaintekijä, joka vaikuttaa keskeisesti niin tuottavuuden, työllisyyden kuin talouskasvun kehitykseen. Suomen on aiempaa vaikeampaa pitää kiinni osaajistaan, kun kilpailu kansainvälisillä työmarkkinoilla kiristyy. Globalisaatio ja digitalisaatio madaltavat entisestään kynnystä hakeutua töihin ulkomaille. Ansiotuloverotuksemme tulee kannustaa kouluttautumiseen ja työntekoon. Myös osaamisen kehittämisen ja lisäpätevyyden hankkimisen tulee olla houkuttelevaa ja taloudellisesti kannattavaa. Koulutuksen tuoma ansiotason nousu ei saa hukkua verojen maksuun.

Tuloveroasteikkoa kiristettiin vuodelle 2016 alentamalla asteikon ylimmän tuloluokan euromääräistä alarajaa, eli niin sanotun solidaarisuusveron alarajaa, 90 000 eurosta 72 300 euroon. Tämä tarkoitti kahden ylimmän tuloluokan yhdistymistä. Hallituksen linjauksen mukaan ylimpien tuloluokkien yhdistymisen oli tarkoitus koskea vain verovuosia 2016 ja 2017.

On valitettavaa, että hallitus päätti säilyttää solidaarisuusveron alarajan ennallaan. Koska ansiotuloverotuksemme tulee kannustaa kouluttautumiseen ja työntekoon, olisi perustellumpi ratkaisu ollut se, että kahden prosenttiyksikön lisäverosta (solidaarisuusvero) olisi luovuttu kokonaan.

Kilpailukykysopimuksesta johtuen palkansaajien sosiaalivakuutusmaksuihin tulee ensi vuonna merkittäviä korotuksia. Palkansaajien ostovoiman säilyttämiseksi ja osana pitkäaikaista veronkevennyslinjaa tulee nämä kiristykset kompensoida veronkevennyksin.

Työntekijämaksujen korotuksen kompensoimiseksi hallitus esittää verotuksen keventämistä kaikissa tuloluokissa noin 300 miljoonalla eurolla. Kuten hallituksen esityksessä on todettu, palkkatulon verotuksen arvioidaan pysyvän suunnilleen ennallaan.

Työnantajan kustantaman koulutuksen verovapaus

Tuloverolakiin esitetään lisättäväksi uusi 69 b §, jonka 1 momentin mukaan veronalaista tuloa ei syntyisi työnantajan kustantamasta työntekijän koulutuksesta, joka tapahtuu työnantajan tai samaan konserniin kuuluvan työnantajan intressissä. Esityksen mukaan koulutuksen katsottaisiin lähtökohtaisesti tapahtuvan työnantajan intressissä silloin, kun työnantajan kustantama koulutus olisi hyödyllistä työntekijän nykyisten tai tulevien työtehtävien kannalta saman työnantajan tai samaan konserniin kuuluvan työnantajan palveluksessa. Työtehtävien vaihtumisella työnantajan tai konsernin sisällä ei siten olisi vaikutusta koulutuksen verovapauteen.

Esitys on hyvä ja tarpeellinen. Muutos edesauttaa omalta osaltaan vastaamaan globalisaation, talouden rakennemuutoksen ja työelämän muutosten edellyttämiin osaamistarpeisiin.

Tilapäisen työmatkan aikarajan pidentäminen

Hallitus päätti puolivälitarkastelussaan edistää työvoiman alueellista liikkuvuutta pidentämällä verovapaiden päivärahojen aikarajaa. Hallituksen linjauksen mukaan komennusmiesten verovapaiden päivärahojen maksamisessa sovellettavaa kahden vuoden tilapäisyyden aikaraja pidennetään kolmeen vuoteen.

Esitysluonnoksessa tuloverolain 72 a §:n 1 momentissa säädettyä tilapäisen työskentelyn yleistä aikarajaa ehdotetaan pidennettäväksi kahdesta vuodesta kolmeen vuoteen. Samassa yhteydessä myös aiemmin kolmannelle, ns. lisävuodelle säädetyt erityiset edellytykset poistettaisiin. Jatkossa tilapäisen työmatkan aikaraja olisi siten kaikkien työmatkojen osalta kolme vuotta.

Talouspolitiikka/Veropolitiikka
Tero Honkavaara 9.10.2017

Uudistus on kannatettava. Se selkeyttää ja yksinkertaistaa verovapaisiin matkakustannusten korvauksiin liittyvää sääntelyä.